T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/509
KARAR NO : 2024/273
KARAR TR : 08/07/2024

ÖZET: Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde kapsam dışı personel olarak çalışan davacının, tarafına destek ödemesi yapılmasına ilişkin başvurusunun reddine dair işlemin iptali istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.T.D
Vekilli : Av. H.T
Davalı : Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.
Vekili : Av. Ç.A

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin davalı idare bünyesinde mühendis olarak görev yaptığını, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi Yönetim Kurulunun 11/05/2020 tarih ve 92 sayılı kararı uyarınca, tarafına destek ödemesi yapılması için 22/06/2021 tarihli dilekçeyle yaptığı başvurusunun, ilgili ödemenin fiilen görev yapanlara ödeneceğinden bahisle reddine dair Erzurum PTT Başmüdürlüğünün 25/06/2021 tarih ve 16155 sayılı işleminin tesis edildiğini belirterek, işleminiptali ve işlem nedeniyle ödenemeyen 2.000 TL destek ödemesinin yasal faiziyle birlikte davalıdan tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2 . **Erzurum 2. İdare Mahkemesi 26/11/2021 tarih ve E.2021/1453, K.2021/1993 sayılı kararı**ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Davacının statüsünün belirlenmesine yönelik yapılan Mahkememiz ara kararına istinaden davalı idarece verilen cevabî yazıda, davacının 5510 sayılı Kanun'un 4/a maddesi kapsamında istihdam edildiği belirtilmiştir. 5510 sayılı Kanun'un alıntılanan 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, kısa tabirle 4/a kapsamında istihdam edilenler, bir işverene sözleşmeyle bağlı olarak çalışan kişileri ifade etmektedir. Bununla birlikte, sözleşmenin niteliği önemli olup, bu kapsamda çalışan davacının sözleşmesinin niteliği belirlenmelidir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, davalı PTT A. Ş. bünyesinde farklı farklı statüde personel istihdam edilmesi durumu mevcuttur. Bunlardan birisi ise 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin atıf yaptığı 375 sayılı KHK'nin Ek 27'nci maddesi kapsamında istihdam edilen idarî hizmet sözleşmeli personeldir.

375 sayılı KHK'nin Ek 27'nci maddesi uyarınca idarî hizmet sözleşmeli personel, 657 sayılı Kanun ve başkaca kanunlarda düzenlenen sözleşmeli personel statüsüne bağlı olmayan bir statüdür. Yani kendine özgü bir durumu içeren bu kapsamdaki personel, PTT A.Ş.'de istihdamı öngörülen diğer 657 sayılı Kanun veya 399 sayılı KHK kapsamında kalan kamu personeli statüsünde bulunmamaktadır. Bu hâliyle 375 sayılı KHK'nin Ek 27'nci maddesinde düzenlenen idarî hizmet sözleşmeli personel, 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi kapsamında kalan personel olmayıp, özel bir idarî hizmet sözleşmesine tabi olarak istihdam edilen personeli ifade etmektedir. Hukukî statüsü nazara alındığında, bir yönüyle kamusal olan PTT A.Ş.'nin, personel istihdamı noktasında getirilen bu ayrıksı duruma göre istihdam ettiği personelle imzaladığı sözleşmenin niteliği ise tarafların eşit düzeyde yer aldığı ve kamusal yönünün ağırlık kazanmamasına dayalı olarak kamuda istihdama dayalı özel bir sözleşme olduğu ifade edilmelidir. Bu yönüyle, davacının davalı idare bünyesinde aslında özel hukuk hükümlerine göre değerlendirilmesi gereken bir sözleşmeyle görev yaptığı değerlendirilmektedir.

Buradan hareketle, kamu personeli olarak kabul edilebilecek bir statüde görev yapmayan davacının, özlük ve parasal haklarına yönelik hususların ise özel hukuk sözleşmesine tabi olmasının bir gereği olarak, özel hukuk alanında kaldığı açıktır. Bu yönüyle, idarî hizmet sözleşmesi ile davalı idare bünyesinde görev yapan personelin parasal hak taleplerine yönelik PTT A.Ş. tarafından tesis edilen işlemlerin, idare hukuku alanına giren durumu ihtiva etmeyeceği ve genel hükümlere göre hareket edileceği kanaatine varılmaktadır.

Tüm bu kapsamda, idarenin kamu gücünü kullanarak imzalanmış bir sözleşmeye dayalı olarak getirilmiş bir istihdam modeli kapsamında istihdam edilmeyen davacının, kamu personeli statüsünde bulunmaması nedeniyle, parasal haklarına yönelik mevcut uyuşmazlığa dair tesis edilen işlemin de idarî yargı koluna tabi olamayacağı değerlendirilmekle, mevcut uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adlî yargı mercilerinin görev alanında kaldığı sonucuna varılmaktadır.

Ayrıca uyuşmazlığın çözümünün idarî yargının görev alanında kaldığına ilişkin bir mevzuat düzenlemesi olmadığı da görülmektedir.

Bu durumda, idarî hizmet sözleşmesi ile davalı idare bünyesinde görev yapan davacının, destek ödemesinden faydalandırılması talebiyle yaptığı başvurusunun reddine dair işlemden kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adlî yargının görevli olması nedeniyle, 2577 sayılı Kanun'un 14'üncü ve 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekmektedir..."

3. Davacı vekili, aynı istemle bu kez adli yargı yerindedava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Ankara 44. İş Mahkemesi 04/10/2022 tarih ve E.2022/43, K.2022/543 sayılı kararı ile, davacının Erzurum PTT Başmüdürlüğü bünyesinde idari hizmet sözleşmeli statüde mühendis olarak görev yaptığı, buna göre uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, HMK'nın 114-b ve 115. maddeleri gereğince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle, davanın usulden reddine kesin olarak karar vermiş, karar istinaf edilmiştir.

5. **Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi 16/01/2023 tarih ve E.2022/5207, K.2023/104 sayılı kararı** ile, istinaf talebinin arabuluculuk ücreti yönünden kabulü ile, ilk derece mahkeme kararının kaldırılmasına, davanın HMK 114/1-b ve 115. maddeleri gereğince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle reddine, kesin olarak karar vermiş ve kesinleşmiştir. Kararın ilgilikısmı şöyledir:

"...İlk Derece Mahkemesince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar verilmiştir.

Karara karşı davalı vekili istinaf talebinde bulunmuştur.

Davalı vekili istinaf dilekçesinde özetle, davanın reddedilmiş olmasına rağmen arabuluculuk ücretinin taraflarına yükletilmesinin hatalı olduğunu beyan ederek İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasını talep etmiştir.

Taraflar arasında arabuluculuk ücreti konusunda uyuşmazlık bulunmaktadır.

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun 18/A maddesi, 7036 sayılı Kanun'un 3. madde 14-16. fıkralarda; tarafların anlaşamamaları halinde iki saatlik ücret tutarının Adalet Bakanlığı bütçesinden ödeneceği, Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenen arabuluculuk ücretinin yargılama giderlerinden sayılacağı, yine bu madde uyarınca arabuluculuk bürosu tarafından yapılması gereken zaruri giderlerin anlaşmaya varılamaması halinde ileride haksız çıkacak taraftan tahsil olunmak üzere Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanacağı düzenlendiği halde, davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddedildiği göz önünde bulundurularak arabuluculuk ücretinin davacı yerine davalıya yüklenmesinin hatalı olduğu anlaşılmış ve davalının istinafı bu nedenle yerinde görülmüştür.

Dosya kapsamı, mevcut delil durumu ve ileri sürülen istinaf sebepleri dikkate alındığında, davalının istinaf talebinin arabulucuk ücreti yönünden kabulü ile, mahkemenin kararının kaldırılarak düzeltilerek aşağıdaki gibi hüküm kurmak gerekmiştir.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Davalı istinaf talebinin arabuluculuk ücreti yönünden kabulü ile; ilk derece mahkemesi kararının HMK 353/1-b 2. maddesi gereğince KALDIRILMASINA,

2-Davanın HMK 114-b ve 115. Maddeleri gereğince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine,..."

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 14., 15. ve 16. maddeleri uyarınca Danıştay ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılarının yazılı düşünceleri istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

A. Danıştay Başsavcısının Yazılı Düşüncesi

7. Danıştay Başsavcısı açılan davada yargısal denetimin, idari yargı yerince yapılması gerektiği yolunda yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşünceninilgili kısmı şöyledir:

"...İdarî işlemler, kamu gücü ayrıcalıklarına dayanılarak tek taraflı iradeyle tesis edilen kesin ve yürütülmesi zorunlu işlemlerdir. Çoğunluklakamu tüzel kişileri tarafından tesis edilse de, kimi durumlarda özel hukuk tüzel kişileri de kendilerine tanınan kamu gücü ayrıcalıkları ve yükümlülükleri uyarınca idarî işlem tesis edebilirler (GÖZLER Kemal, İdare Hukuku, Cilt:1, 2019, s.761,763).

Özel hukuk tüzel kişisi tarafından tesis edilmiş olsa da bir hukukî işlemin idarî işlem olup olmadığının belirlenebilmesi için tesis edilen işlemde kamu gücü ayrıcalığından yararlanılıp

yararlanılmadığının belirlenmesi gerektiğinden, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. (PTT A.Ş.)'nin hukukî niteliğinin ortaya konulması gerekmektedir.

Davalı PTT A.Ş.; 23/05/2013 günlü ve 28655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden önce Genel Müdürlük olarak kamu hizmeti yürütmüş olup, 233 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye ekli listenin "B – Kamu İktisadî Kuruluşları (KİK)" bölümünde yer almış, 6475 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile birlikte, özel hukuk hükümlerine tâbi Anonim Şirket (mülga 21/1. madde) olarak yeniden yapılandırılmıştır.

6475 sayılı Kanun'un, PTT A.Ş.'nin kuruluşuna ilişkin hükümleri, 02/07/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılmış, 15/07/2018 tarihliResmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle, PTT A.Ş.'nin kuruluşu yeniden düzenlenmiştir. 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 385. maddesinde, bu kararnamede düzenlenen hususlar ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümler hariç olmak üzere, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tâbi Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin kurulduğu ve sermayesinin tamamının Hazineye ait olduğu belirtildikten sonra devamı maddelerde, PTT A.Ş.'nin, 6475 sayılı Kanun ve diğer mevzuat ile esas sözleşmesinde belirtilen faaliyetleri yürüteceği, yurt içinde veya dışında şirket kurma veya kurulu olanlara ortak olmasının usûl ve esaslarının Cumhurbaşkanı tarafından belirleneceği, uluslararası kuruluşlarda posta sektörünü temsil etmeye yetkili olduğu belirtilmiş; PTT A.Ş.'nin yönetim ve teşkilat yapısı, aynı Kararnamenin 387 ilâ 390. maddelerinde düzenlenmiş, 391. maddesinde, PTT A.Ş. personelinin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 26. ve Ek 27. maddelerine göre istihdam edileceği 796. maddesinde ise bağlı, ilgili, ilişkili ve diğer kurum ve kuruluşların, görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda idarî düzenleme yapabileceği kurala bağlanmıştır.

6475 sayılı Kanun hükümleriyle 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne benzer şekilde, PTT A.Ş.'ye özel hukuku aşan bazı kamu gücü ayrıcalıkları tanınmıştır. Nitekim, anılan Kanun'un 21. maddesinde; PTT A.Ş. işyerlerinin, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatlarına Dair Kanun'un işyeri açma ruhsatı verme mercilerini düzenleyen 3. maddesi ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 81. maddesinde belirtilen işyeri izin harcından muaf olduğu, yapım ihalelerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tâbi olduğu, 22. maddesinde; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na tâbi olmaksızın bankalara destek hizmeti, parasal posta hizmeti verebileceği, her türlü tebligat ve telgraf hizmetine ilişkin faaliyetlerin PTT A.Ş. tarafından yapılacağı, 29. maddesinde ise işçiler hariç PTT çalışanları ve acentelerin para ve para hükmündeki evrak ve senetlere karşı işledikleri suçlar ile görevlerinden doğan suçlardan dolayı kamu görevlisi gibi cezalandırılacakları belirtilmiştir.

Kamu kurumlarının tesis ettikleri işlemlerin bir kısmı veya yürüttükleri faaliyetlerden bazıları özel hukuka tâbi kılınabilir. Bu itibarla, bir kamu kurumunun özel hukuka tâbi bir tüzel kişilik şeklinde teşkilatlanması onun kamusal niteliğini ortadan kaldırmaz.

Özel hukuka tâbi olduğu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde belirtilen PTT A.Ş.; kuruluş, teşkilat ve yönetim yapısı, bazı faaliyetlerde tekel yetkisine sahip olması, personelinin kamu hukukuna tâbi olması ve kamu personeli gibi cezalandırılması, yapım işlerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tâbi olması gibi özel hukuku aşan bir çok kamu gücü ayrıcalığı ile donatılmış ve kamusal yükümlülüklere tâbi kılınmıştır. Bu itibarla, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan PTT A.Ş., klasik kamu tüzel kişilerinden farklılaşsa da ağırlıklı olarak bir kamu kurumu özelliği taşımaktadır. Nitekim Anayasa Mahkemesinin E:2013/84, K:2014/183 sayılı kararında Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin kamu kurumu niteliği ağır basan bir anonim şirket olduğu belirtilmiştir.

6475 sayılı Kanun'un 21. maddesinin 3. fıkrasında, PTT A.Ş. Esas Sözleşmesi'nin, Kalkınma Bakanlığının görüşü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu, Bakanın uygun görüşü alınarak hazırlanacağı ve Genel Kurul tarafından onaylanmasına müteakip yapılacak tescil veilanile faaliyetegeçeceği, esassözleşmedeyapılacakdeğişikliklerde Kalkınma Bakanlığının görüşü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın uygun görüşünün aranacağı kurala bağlanmıştır.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 386. maddesinde; PTT'nin, 6475 sayılı Kanun, diğer mevzuat ve esas sözleşmesinde belirtilen faaliyetleri yürüteceği, 390. maddesinde ise, Genel Müdürlüğün teşkilat yapısı ve hizmet birimlerinin esas sözleşmeyle düzenleneceği belirtilmiştir.

Özel hukuk hükümlerine tâbi olmakla birlikte, kamu kurumu niteliği ağır basanPTT A.Ş.'nin organlarının oluşumu ve karar alma sürecinin özelliği, Esas Sözleşmesi'nin oluşturulması ve değiştirilmesi konusunda merkezî idarenin etkisi, organlarının ve personelinin kamu görevlilerinden oluşması, tekel niteliğindeki birçok kamu hizmetinin Şirket tarafından yürütülmesi gibi hususlar gözönüne alındığında, PTT A.Ş. Esas Sözleşmesi'nin personel rejimine ilişkin hükümlerinin idarî nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu itibarla, yapısı ve işlevleri yönünden kamusal alanda yer alanPTT A.Ş.'ne karşı375 sayılı KHK'nin Ek 27. maddesine tâbi olarak kamu hukuku kurallarına göre istihdam edilen personel tarafından açılan işbu davanın görüm ve çözümünde,İş Kanunu ve Borçlar Kanununun hizmet akdine ilişkin hükümleri değil kamu hukuku kuralları uygulanacağından, idarî yargı mercii görevli bulunmaktadır..."

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

8. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı açılan davada yargısal denetimin, adli yargı yerince yapılması gerektiği yolunda yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Bilindiği gibi, 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun, PTT A.Ş.nin kuruluşuna ilişkili hükümleri, 02.07.2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılmış, 15.07.2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Karamamesi'yle, PTT A.Ş.nin kuruluşu yeniden düzenlenmiştir. 4 sayılı Karamame'nin 385. maddesinde; "Bu Bölüm ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümleri hariç olmak üzere 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa ve özel hukuk hükümlerine tabi Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi unvanı altında bir anonim şirket kurulmuştur. / PTT'nin sermayesinin tamamı Hâzineye aittir." hükmüne yer verilmiş, 387 ilâ 390. maddelerinde PTT A.Ş.nin yönetim ve teşkilat yapısı düzenlenmiş, 391. maddesinde, PTT A.Ş. personelinin 375 sayılı KHK'nın Ek 26. ve Ek 27. maddelerine göre istihdam edileceği belirtilmiştir.

Öte yandan, 375 sayılı KHK'nın Ek 27. maddesinde; "4/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (A) bendi kapsamında personel istihdam edilmeyen kamu kurum ve kuruluşlarından teşkilatlanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülenlere ait hizmetler 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlere bağlı olmaksızın idari hizmet sözleşmesiyle istihdam edilen personel eliyle yürütülür. / ... / Bu madde kapsamında sözleşmeli olarak istihdam edilen personel, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. / .... hükmü yer almıştır. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun, 4. maddesinde ise; "Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kollan uygulaması bakımından; / a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar. / .... / Sigortalı sayılırlar. / ..." düzenlemesi, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 5. maddesinde: "(1) İş mahkemeleri; / a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına, / ... / ilişkin dava ve işlere bakar." düzenlemesi yer almıştır.

Dosyanın incelenmesinden, PTT A.Ş. bünyesinde 375 sayılı KHK'nın Ek 27. maddesi kapsamında idari hizmet sözleşmesiyle görev yapan davacı tarafından, PTT A.Ş. Yönetim Kurulunun 11.05.2020 tarihli ve 92 sayılı kararı uyarınca tarafına destek ödemesi yapılması istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair Erzurum PTT Başmüdürlüğünün 25.06.2021 tarihli ve 16155 sayılı işleminin iptali ve ödenmeyen 2.000,00 TL destek tutarının yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Olayda, 4 sayılı Kararname ile düzenlenen ve bu Karamame'de hüküm bulunmayan hâllerde özel hukuk hükümlerine tabi olan, hizmetleri sözleşmeli personel tarafından yürütülmesi öngörülen ve personeli de 657 sayılı Kanun ile diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmadığı düzenlenen davalı idare ile davacı arasında imzalanan hizmet sözleşmesinin özel hukuk hükümlerine tabi olduğu, davacının isteminin de ve iş hukukundan kaynaklanan destek ödemesi istemine ilişkin bulunduğu tartışmasızdır. Bu durumda, davanın çözümünün adli yargının görevine girdiği sonucuna varılmıştır..."

IV. İLGİLİ HUKUK

9. 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun *"Değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar"* başlıklı 31. maddesinin 3. fıkrasışöyledir:

"(3) 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli listenin "B – Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK)" bölümünde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü (P.İ.)" ibaresi listeden çıkarılmıştır. Diğer mevzuatta mülga T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğüne yapılan atıflar PTT'ye yapılmış sayılır."

10. 04/10/2013 tarih ve 28785 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren (davacının işe başladığı tarih itibariyle yürürlükte bulunan) Posta Ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmeliğin *"Sosyal güvenlik hakkı "* başlıklı 28. maddesi şöyledir:

" (1) Posta Hizmetleri Kanununun geçici 6 ncı maddesinde yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla personel, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır ve 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu hükümlerine tabidir."

11. 15/07/2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan (4) numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 391. maddesinin (1) numaralı fıkrasında PTT personelinin 375 sayılı KHK'nın Ek 26. ve Ek 27. maddelerine göre istihdam edileceği öngörülmektedir.

12. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin *"Yerli veya yabancı sözleşmeli personel istihdamı"* başlıklı Ek 26. maddesi şöyledir:

" (Ek: 2/7/2018 – KHK-703/178 md.)

Cumhurbaşkanlığı, bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlere bağlı olmaksızın, özel bilgi ve uzmanlık gerektiren geçici mahiyetteki işlerde, yerli veya yabancı personel tam zamanlı, kısmi zamanlı veya projelerle sınırlı olarak sözleşmeyle istihdam edilebilir.

Bunlara verilecek her türlü ödemeler dahil ücretler, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre çalıştırılanlar için uygulanmakta olan sözleşme ücreti tavanının beş katını aşmamak üzere Cumhurbaşkanı veya yetkilendireceği makamca ilgililerin yürüteceği görevler göz önüne alınarak tespit edilir. (Mülga cümle:16/7/2020-7250/26 md.) (...)

Bu madde kapsamında sözleşmeli olarak istihdam edilen personel, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. (Mülga ikinci cümle:27/12/2023-7491/73 md.)

Bu madde kapsamında kısmi zamanlı olarak çalıştırılanlar için iş sonu tazminatı ödenmez ve işsizlik sigortası primi yatırılmaz.

Kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu statüde çalıştırılma, sözleşme bitiminde kamu kurum ve kuruluşlarında herhangi bir pozisyon, kadro veya statüde çalışma açısından kazanılmış hak teşkil etmez.

Bu kapsamda istihdam edilecek personelde kurumsal hizmetlerin gerektirmesi halinde aranacak öğrenim ve yabancı dil bilgisi şartı ile diğer şartlar, bunların işe alınmaları, sınav ve istisnaları, sözleşme süre, usul ve esasları, görev, yetki ve yükümlülükleri, sözleşmelerinin feshi ile istihdamlarına dair diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

13. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin *"Sözleşmeli personel istihdamı"* başlıklı Ek. 27. maddesi şöyledir:

"(Ek: 2/7/2018 – KHK-703/178 md.)

14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (A) bendi kapsamında personel istihdam edilmeyen kamu kurum ve kuruluşlarından teşkilatlanmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülenlere ait hizmetler 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlere bağlı olmaksızın idari hizmet sözleşmesiyle istihdam edilen personel eliyle yürütülür.

Bunlara, mali ve sosyal hak ve yardımlar kapsamında yapılan bütün ayni ve nakdî ödemelerin bir aylık toplam net tutarı; 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 11 inci maddesi uyarınca belirlenen emsali personele mali ve sosyal hak ve yardımlar kapsamında yapılması öngörülen ödemelerin bir aylık toplam net tutarını geçememek üzere Cumhurbaşkanı veya yetkilendireceği makamca belirlenir.

Bu madde kapsamında sözleşmeli olarak istihdam edilen personel, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. (Mülga ikinci cümle:27/12/2023-7491/74 md.)

Bu kapsamda istihdam edilecek personelde kurumsal hizmetlerin gerektirmesi halinde aranacak öğrenim ve yabancı dil bilgisi şartı ile diğer şartlar, bunların işe alınmaları, sınav ve istisnaları, sözleşme süre, usul ve esasları, görev, yetki ve yükümlülükleri, sözl eşmelerinin feshi ile istihdamlarına dair diğer hususlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

14. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun *"Görev"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara,

ilişkin dava ve işlere bakar."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN,

Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 08/07/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

16. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

17. Dava, davacının Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT) Yönetim Kurulunun 11/05/2020 tarihli ve 92 sayılı kararı uyarınca tarafına destek ödemesi yapılması istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair, Erzurum PTT Başmüdürlüğünün 25/06/2021 tarihli ve 16155 sayılı işleminin iptali ve ödenmeyen 2.000 TL destek tutarının yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle açılmıştır.

18. 17/07/1953 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 6145 sayılı Kanun'la kurulan Türkiye Cumhuriyeti Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesine Dair 4000 sayılı Kanun ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. ve Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü şeklinde yeniden yapılandırılmış olup, 4000 sayılı Kanun ile Posta ve Telgraf Tesis ve İşletmesine ilişkin hizmetlerin T.C. Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü (P.İ) tarafından yürütüleceği hükme bağlanmış bulunmaktadır. 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile değişikliklerinde geçen T.C. Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü (P.İ.) ibareleri 4502 sayılı Kanun'la *"T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü"* (PTT) olarak değiştirilmiştir. 23/05/2013 tarihli ve 28655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 09/05/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun 21. maddesi gereğince Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT) kurulmuş ve 02/09/2013 tarihinde Ticaret Siciline kayıtla faaliyetine başlamıştır. Aynı tarih itibariyle T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü faaliyetlerine son vermiştir. Aynı Kanun'un 31. maddesinin 3. fıkrası gereğince 08/06/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli listenin*"B - Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK) bölümünde yer alan "Türkiye Cumhuriyeti Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü (P.İ.)"* ibaresi listeden çıkarılmıştır. Diğer mevzuatta mülga T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğüne yapılan atıflar PTT'ye yapılmış sayılır. 05/02/2017 tarih ve 29970 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 24/01/2017 tarih 2017/9756 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile PTT'nin sermayesinin tamamı Hazine Müsteşarlığından Varlık Fonuna devredilerek tescil ve ilan edilmiştir. PTT, 02/04/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine tabidir.

19. 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları personelinin hizmete alınmalarını, görev ve yetkilerini, niteliklerini, atanma, ilerleme, yükselme, hak ve yükümlülükleriyle diğer özlük haklarını düzenlemek amacıyla çıkarılan, 29/01/1990 tarihli ve 20417 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin 3. maddesinin (a) bendinde, teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda hizmetlerin memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle gördürüleceği, (b) bendinde, teşebbüs ve bağlı ortaklıkların genel idare esaslarına göre yürütülmesi gereken asli ve sürekli görevlerinin; genel müdür, genel müdür yardımcısı, teftiş kurulu başkanı, kurul ve daire başkanları, müessese, bölge, fabrika, işletme ve şube müdürleri, müfettiş ve müfettiş yardımcıları ile ekli 1 sayılı cetvelde kadro unvanları gösterilen diğer personel eliyle gördürüleceği, (e) bendinde, işçilerin bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olmadığına yer verilmiş, aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 9. maddesinde ise, özel hukuk hükümlerine göre kurulmuş olup, yönetim kademelerinde iş kanunları çerçevesinde personel çalıştıran ve ekli 1 sayılı cetvelde yer almayan teşebbüs ve bağlı ortaklık personeli hakkında, yeni bir düzenleme yapılıncaya kadar 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi oldukları İş Kanunu hükümlerinin uygulanacağı esası getirilmiştir.

20. Mahkememizin benzer olaylara ilişkin verdiği 01/03/1996 tarih ve 22567 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 22/01/1996 tarih ve E.1995/1, K.1996/1 sayılı ve özelleştirme kapsamında bulunmayan Kamu İktisadi Teşebbüslerinde kapsam dışı statüde çalışan personelin kurumları ile olan ilişkilerinden doğan anlaşmazlıkların çözüm yerinin idari yargı olduğuna ilişkin ilke kararı bulunmaktaysa da, 25/10/2017 tarih ve 30221 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 37. maddesi ile 399 sayılı KHK'nin Ek 3. maddesi; *"Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1. ve geçici 9. maddelerine tabi teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda toplu iş sözleşmesi kapsamı dışında çalışan personel ile bu teşebbüs ve bağlı ortaklıklar arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin dava ve işler iş mahkemelerinde görülür"* şeklinde değiştirildiğinden, Mahkememiz 25/10/2017 tarihinden sonra açılan davalarda adli yargı yerinin görevli olduğu şeklinde kararlar vermiştir.6475 sayılı Kanun'un 31. maddesinin 3. fıkrası gereğince 08/06/1984 tarihli ve 233 sayılı KHK'ya ekli listenin *"B-Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK)"* bölümünde yer alan *"Türkiye Cumhuriyeti Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü (P.İ.)"* ibaresi listeden çıkarılmış olduğundan, 7036 sayılı Kanun'un 37. maddesinin somut uyuşmazlıkta uygulanma olanağı bulunmamaktadır. Bu durumda Kanun'da bir düzenlemeye yer verilmediğinden öncelikle Posta ve TelgrafTeşkilatı Anonim Şirketininhukuki niteliği konusunun açıklığa kavuşturulması gerekir.

21. PTT'nin evrensel hizmet yükümlülüğünün bulunması devletin sunumunda kamu yararı görülen hizmetler de dâhil olmak üzere haberleşme hakkı gibi vatandaşlık haklarının temel bileşenleri olan değişik hizmetlerin sunumunun devamını sağlama yükümlüğünün bir gereğidir (AYM, E.2013/84, K.2014/183, 04/12/2014). PTT lehine getirilen tekel ise evrensel posta hizmetinin ülkenin her tarafına kesintisiz ve makul ücretlerle götürülebilmesinin yanında niteliği gereği kamu yararını barındıran işlerin gördürülmesini de garanti altına almaktadır. Bu yönüyle PTT tarafından yerine getirilen hizmetlerin bu bölümünün kamu yararı amacı taşıdığı ve kamu hizmeti niteliğinde olduğu açıktır. Öte yandan PTT A.Ş.nin sermayesinin tamamının hazineye ait olduğunu belirten 6475 sayılı Kanun'un bazı maddelerinin iptali istemiyle açılan davada şirketin kamu tüzel kişisi niteliğinde olduğu ifade edilmiştir (AYM, E.2013/84, K.2014/183, 04/12/2014). Her ne kadar 24/1/2017 tarihli ve 2017/9756 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile sermayesinin tamamı Hazine Müsteşarlığından Varlık Fonuna devredilmiş olsa da şirketin bu niteliğini koruduğu ve bu yönüyle kamu kaynağı kullandığı da anlaşılmaktadır. (Anayasa Mahkemesinin 27/12/2023 tarih ve E. 2018/96, K. 2023/222 sayılı Kararı)

22. Buna göre, PTT A.Ş. tekel kapsamında kamu hizmeti yürüten, tüzel kişiliğe sahip bir kamu kuruluşu ise de, 4 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 233 sayılı KHK ve Ana Statü ile özerk bir tarzda ve ekonomik gereklere uygun olarak kârlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda yönetilmesi amacıyla, iktisadi faaliyetleri bakımından özel hukuk hükümlerine tabi kılınmıştır. Posta veTelgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin personelinin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 26 ve 27. maddeleri uyarınca istihdam edileceği 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle belirtilmiş olup, Ek 27. maddenin 3. fikrası gereği de 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4. maddesinin birinci fikrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayıldıkları anlaşılmaktadır.

23.Dosya kapsamındaki bilgilerden davacının, 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 1. fikrasının (a) bendine tabi tescil kaydının bulunduğu, dolayısıyla idareyle davacı arasında imzalanan hizmet sözleşmesinin özel hukuk hükümlerine tabi olduğu, talep edilen destek ödemesinin de İş Kanunu kapsamında bulunduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

24. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 16/01/2023 tarih ve E.2022/5207, K.2023/104 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 16/01/2023 tarih ve E.2022/5207, K.2023/104 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

08/07/2024 tarihinde Üye Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYUve OY ÇOKLUĞUYLA KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

K A R Ş IO Y

Dava, Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT) Yönetim Kurulu'nun 11/05/2020 tarihli ve 92 sayılı kararı uyarınca davacının destek ödemesi yapılması istemiyle yaptığı başvurunun reddine dair Erzurum PTT Başmüdürlüğü'nün 25/06/2021 tarihli ve 16155 sayılı işleminin iptali ve ödenmeyen 2.000-TL destek tutarının yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle açılmıştır.

Davalı PTT A.Ş.; 23/05/2013 günlü ve 28655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nun yürürlüğe girmesinden önce Genel Müdürlük olarak kamu hizmeti yürütmüş olup, 233 sayılı Kamu İktisadî Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'ye ekli listenin "B - Kamu İktisadî Kuruluşları (KİK)" bölümünde yer almış, 6475 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile birlikte, özel hukuk hükümlerine tâbi Anonim Şirket (mülga 21/1. madde) olarak yeniden yapılandırılmıştır.

6475 sayılı Kanun'un, PTT A.Ş.'nin kuruluşuna ilişkin hükümleri, 02/07/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılmış, 15/07/2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle, PTT A.Ş.'nin kuruluşu yeniden düzenlenmiştir. 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 385. maddesinde, bu kararnamede düzenlenen hususlar ile kuruluş ve tescile ilişkin hükümler hariç olmak üzere, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tâbi Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin kurulduğu ve sermayesinin tamamının Hâzineye ait olduğu belirtildikten sonra devamı maddelerde, PTT A.Ş.'nin, 6475 sayılı Kanun ve diğer mevzuat ile esas sözleşmesinde belirtilen faaliyetleri yürüteceği, yurt içinde veya dışında şirket kurma veya kurulu olanlara ortak olmasının usûl ve esaslarının Cumhurbaşkanı tarafından belirleneceği, uluslararası kuruluşlarda posta sektörünü temsil etmeye yetkili olduğu belirtilmiş; PTT A.Ş.'nin yönetim ve teşkilat yapısı, aynı Kararnamenin 387 ilâ 390. maddelerinde düzenlenmiş, 391. maddesinde, PTT A.Ş. personelinin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 26. ve Ek 27. maddelerine göre istihdam edileceği 796. maddesinde ise bağlı, ilgili, ilişkili ve diğer kurum ve kuruluşların, görev, yetki ve sorumluluk alanına giren konularda İdarî düzenleme yapabileceği kurala bağlanmıştır. 6475 sayılı Kanun hükümleriyle 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne benzer şekilde, PTT A.Ş.'ye özel hukuku aşan bazı kamu gücü ayrıcalıkları tanınmıştır. Nitekim, anılan Kanun'un 21. maddesinde; PTT A.Ş. işyerlerinin, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatlarına Dair Kanun'un işyeri açma ruhsatı verme mercilerini düzenleyen 3. maddesi ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 81. maddesinde belirtilen işyeri izin harcından muaf olduğu, yapım ihalelerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tâbi olduğu, 22. maddesinde; 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'na tâbi olmaksızın bankalara destek hizmeti, parasal posta hizmeti verebileceği, her türlü tebligat ve telgraf hizmetine ilişkin faaliyetlerin PTT A.Ş.

tarafından yapılacağı, 29. maddesinde ise işçiler hariç PTT çalışanları ve acentelerin para ve para hükmündeki evrak ve senetlere karşı işledikleri suçlar ile görevlerinden doğan suçlardan dolayı kamu görevlisi gibi cezalandırılacakları belirtilmiştir.

Özel hukuka tâbi olduğu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde belirtilen PTT A.Ş.; kuruluş, teşkilat ve yönetim yapısı, bazı faaliyetlerde tekel yetkisine sahip olması, personelinin kamu hukukuna tâbi olması ve kamu personeli gibi cezalandırılması, yapım işlerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tâbi olması gibi özel hukuku aşan bir çok kamu gücü ayrıcalığı ile donatılmış ve kamusal yükümlülüklere tâbi kılınmıştır. Bu itibarla, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan PTT A.Ş., klasik kamu tüzel kişilerinden farklılaşsa da ağırlıklı olarak bir kamu kurumu özelliği taşıdığı görüldüğü gibi Anayasa Mahkemesinin E:2013/84, K:2014/183 sayılı kararında da Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinin kamu kurumu niteliği ağır basan bir anonim şirket olduğu belirtilmiştir.

6475 sayılı Kanun'un 21. maddesinin 3. fıkrasında, PTT A.Ş. Esas Sözleşmesi'nin, Kalkınma Bakanlığının görüşü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu, Bakanın uygun görüşü alınarak hazırlanacağı ve Genel Kurul tarafından onaylanmasına müteakip yapılacak tescil ve ilan ile faaliyete geçeceği, esas sözleşmede yapılacak değişikliklerde Kalkınma Bakanlığının görüşü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın uygun görüşünün aranacağı kurala bağlanmıştır.

Özel hukuk hükümlerine tâbi olmakla birlikte, kamu kurumu niteliği ağır basan PTT A.Ş.'nin organlarının oluşumu ve karar alma sürecinin özelliği, Esas Sözleşmesi'nin oluşturulması ve değiştirilmesi konusunda merkezî idarenin etkisi, organlarının ve personelinin kamu görevlilerinden oluşması, tekel niteliğindeki birçok kamu hizmetinin Şirket tarafından yürütülmesi gibi hususlar gözönüne alındığında, PTT A.Ş. Esas Sözleşmesi'nin personel rejimine ilişkin hükümlerinin İdarî nitelikte olduğu, yapısı ve işlevleri yönünden kamusal alanda yer alan PTT A.Ş.'ne karşı 375 sayılı KHK'nin Ek 27. maddesine tâbi olarak kamu hukuku kurallarına göre istihdam edilen personel tarafından açılan bu davanın görüm ve çözümünde kamu hukuku kuralları uygulanacağından İdarî yargının görevli olduğu açıktır.

Açıklanan nedenlerle; davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerlerine ait olduğu oyu ile davanın çözümünde adli yargı yerlerinin görevli olduğu yolunda verilen karar katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN